

Predlog za javno obravnavo - 21. 5. 2018

Na podlagi tretjega odstavka 32. člena Energetskega zakona (Uradni list RS št. 17/14 in 81/15) izdaja minister za infrastrukturo

P R A V I L N I K **o zahtevah za varno in zanesljivo obratovanje vročevodnih in parnih kotlov**

I. SPLOŠNI DEL

1. člen

Ta pravilnik določa zahteve za varno in zanesljivo obratovanje vročevodnih in parnih kotlov ter naprav, ki so potrebne za obratovanje kotlov.

2. člen

Uporabljeni pojmi v tem pravilniku imajo naslednji pomen:

»**daljinski nadzor**« Delovanje z daljinskim nadzorom je način delovanja, pri katerem je strokovno obratovalno osebje stalno prisotno na določenem mestu, ki je ločeno od mesta namestitve parnega kotla in kjer je strokovnemu osebju za obratovanje, ves čas omogočen poseg v način delovanja parnega kotla, da se zagotovi nadzor delovanja in ohranjanje varnega stanja kotla in upravljanje kotla.

»**dodajna voda**« je voda iz naprave za pripravo vode, s katero se dopolnjuje voda v sistemu kotla zaradi porabe v procesu ali zaradi izgub v omrežju,

»**kotel**« je s plamenom ali drugače ogrevana naprava, namenjena pridobivanju pare ali vroče vode pri temperaturah, višjih od 110 °C in s prostornino večjo od 2 l.

»**kotelna voda**« je voda, ki se nahaja v kotlu,

»**nadzor brez stalne prisotnosti upravljavca kotla**« je nadzor obratovanja kotla pri katerem je upravljalec le občasno prisoten v prostoru v katerem je kotel postavljen ali v prostoru iz katerega je tehnično zagotovljen daljinski nadzor delovanja in upravljanje kotla. Upravljalec med obratovanjem kotla opravlja tudi druga dela in naloge. Delo, ki ga takšna oseba opravlja je organizirano na način, da delo lahko vsak čas prekine za potrebe rednega nadzora ali v primeru izrednih dogodkov,

»**nadzor s stalno prisotnostjo upravljavca kotla**« je nadzor obratovanja kotla pri katerem je upravljalec stalno prisoten v prostoru v katerem je kotel postavljen ali v prostoru iz katerega je tehnično zagotovljen daljinski nadzor delovanja in upravljanje kotla,

»**napajalna voda**« je voda s katero se oskrbuje kotel. Je mešanica povratne vode ali kondenzata in dodajne vode,

»**organizacijski predpis**« je dokument, ki ga sprejme uporabnik kotla in v katerem so opredeljena dela in naloge upravljavca kotla za redni nadzor in upravljanje ter druga dela in naloge, ki ji opravlja, način obveščanja upravljavca o rednih in izrednih dogodkih ter odzivni čas v primeru izrednih dogodkov na kotlu,

»uporabnik« je fizična ali pravna oseba, ki je lastnik kotla,

»upravljalec« je usposobljeni delavec, ki upravlja s kotlom ali napravami, ki so potrebne za obratovanje kotla ter opravlja nadzor nad obratovanjem le tega,

»varnostna oprema« je oprema, vgrajena na kotlih, ki preprečuje, da bi tlak, temperatura ali nivo vode v kotlu presegli vrednosti, ki jih predpiše proizvajalec za zagotovitev tehnično pravilnega in varnega obratovanja kotla.

II. OBRATOVANJE KOTLA

3. člen

Postavitev kotla mora biti izvedena v skladu z navodili proizvajalca in v skladu s predpisi in smernicami iz področja gradnje, varstva okolja, varnost in zdravje pri delu, tlačne opreme, ter eksplozijske in požarne varnosti.

4. člen

Uporabnik kotla je odgovoren za njegovo varno uporabo.

5. člen

S kotlom in povezanimi sistemi sme upravljati in jih vzdrževati samo osebje, ki je za to strokovno usposobljeno.

6. člen

Upravljavec kotla in ostalih spremljevalnih sistemov mora opraviti preizkus znanja v skladu s predpisi o strokovnem usposabljanju upravljavcev energetske naprave.

7. člen

Obratovanje kotla je treba izvajati v skladu s tehničnimi in varnostnimi predpisi in standardi, tehničnimi navodili proizvajalca kotla in vgrajene opreme ter v skladu z organizacijskimi predpisi uporabnika.

8. člen

Zahteve za vzdrževanje, testiranje in upravljanje glavne delovne opreme, naprave za nadzor in varnost, kot tudi zahteve za kotelno in napajalno vodo morajo biti dokumentirane v razumljivih navodilih za uporabo, ki so nameščena na vidnem mestu v kotlovnici.

9. člen

O obratovanju kotla in posegih na kotlu mora uporabnik voditi evidenco.

III. NADZOR OBRATOVANJA KOTLA

10. člen

Kotel mora biti v času obratovanja stalno pod nadzorom v skladu s tehničnimi navodili proizvajalca in vgrajeno varnostno opremo. Uporabnik mora zagotoviti obratovanje kotla:

- z nadzorom s stalno prisotnostjo upravljavca kotla ali
- z nadzorom brez stalne prisotnosti upravljavca kotla.

11. člen

V primeru zagotavljanje obratovanja kotla z nadzorom s stalno prisotnostjo upravljavca kotla, mora uporabnik zagotoviti nadzor nad obratovanjem kotla s stalno prisotnostjo strokovno usposobljenega osebja v prostoru, kjer je kotel postavljen ali v prostoru iz katerega je tehnično zagotovljen daljinski nadzor in vodenje delovanja in upravljanje kotla.

12. člen

(1) V primeru zagotavljanje obratovanja kotla z nadzorom brez stalne prisotnosti upravljavca kotla mora uporabnik zagotoviti opremljenost ter delovanje kotla in varnostnih sistemov v skladu s SIST EN 12953 in SIST EN 12952. Dovoljen je nadzor nad obratovanjem kotla brez stalne prisotnosti upravljavca s 24, oziroma 72 urnim nadzorom.

(2)

Ne glede na prejšnji odstavek se lahko namesto zahtev, navedenih v standardu iz prejšnjega odstavka, uporabijo tudi rešitve zadnjega stanja tehnike, ki zagotavljajo vsaj enako raven zanesljivosti in varnosti delovanja kotla, kot je določeno s standardom iz prejšnjega odstavka

IV. DALJNSKI NADZOR

13. člen

V primeru izvajanja daljinskega nadzora kotla mora biti zagotovljeno da:

- upravljanje in nadzor delovanja kotlov z daljinskim nadzorom izvaja primerno usposobljeno osebje s specifičnimi znanji posebnih pogojev obratovanja z daljinskim vodenjem,
- v primeru obratovalnih pogojev, pri katerih ni zagotovljeno pravilno delovanje daljinskega nadzora, ali v primeru drugih napak, se delovanje kotla neprestano neposredno spremlja.
- med zagonom in po varnostnem izklopu upravljaec kotla nadzoruje delovanje kotla na kraju samem in po potrebi tudi upravlja,
- med delovanjem upravljaec najmanj vsakih 12 ur izvede kontrolni obhod kotla. Pri tem mora pregledati kotel, gorilni sistem in vso opremo kotla, ter biti pozoren na sumljive zaznave vseh vrst, kot so hrup, vonjave itd. Izvajanje kontrolnega obhoda mora biti dokumentirano v dnevniku obratovanja,
- so navodila za obratovanje kotla in opreme na voljo upravljavcu kotla in so nameščena v bližini opreme, ki jo je treba upravljati.

V. KAKOVOST VODE

14. člen

Kotli lahko obratujejo samo s primerno pripravljeno napajalno vodo in ustrezno kotlovsko vodo. Za zagotovitev nemotenega obratovanja kotla je potrebno temelje parametre vode preverjati.

15. člen

Parametri, ki določajo kakovost dodajne, napajalne in kotelne vode morajo biti v mejah, kot jih določi proizvajalec kotla. V primeru, da proizvajalec ne določi mejnih vrednosti, morajo biti parametri v skladu s standardom EN12953-10 za mnogovodne kotle in s standardom EN12952-12 za vodocevne kotle.

16. člen

Uporabnik je dolžan izvajati v času obratovanja kotla analizo vode, v skladu z navodili proizvajalca kotla ter o tem voditi evidenco. V primeru, da proizvajalec ne poda teh navodil, je potrebno vodo analizirati vsak dan, ko kotel obratuje. To določilo je mogoče izpolniti tudi uporabo sistema za stalno spremljanje kakovosti vode.

VI. PREGLEDI

17. člen

Uporabnik kotla mora zagotoviti pravočasno in strokovno izvajanje predpisanih periodičnih in izrednih pregledov kotla in ostalih sistemov in opreme, v skladu z navodili proizvajalca in s predpisi, ki urejajo pregledovanje in preizkušanje opreme pod tlakom.

18. člen

Uporabnik mora zagotoviti preizkus delovanja varnostne in regulacijske opreme, ter celotnega sistema daljinskega nadzora skladno z navodili proizvajalca, navodili za vzdrževanje in upravljanje, vendar najmanj enkrat letno.

19. člen

Vsi pregledi in testiranja kotlov, sistemov in opreme morajo biti dokumentirani in dokumentacija shranjena pri uporabniku.

20. člen

Inšpektorat, pristojen za energetiko nadzira varno in zanesljivo obratovanje energetskih objektov, naprav, postrojev in napeljav, ki so povezani s kotli po tem pravilniku.

VII. EVIDENCA

21. člen

Uporabnik vodi tehnično mapo obratovanja kotla, v kateri se hrani tehnična dokumentacija naprave, postavitve in dokumentacija o vzdrževalnih delih, ugotovljenih pomanjkljivostih ali motnjah, izredni dogodkih, zapisnikih periodičnih pregledov in zapisniki inšpekcijskih pregledov. Uporabnik je odgovoren za celovitost, aktualnost in popolnost tehnične mape.

22. člen

Uporabnik je dolžan hraniti tehnično mapo ves čas do trajnega prenehanja obratovanja kotla. Tehnična mapa je vedno pripravljena za vpogled inšpektoratu pristojnemu za energetiko.

23. člen

Uporabnik je dolžan vsako spremembo, ki bi lahko vplivala na varnost obratovanja parne naprave vpisati v tehnično mapo obratovanja kotla.

24. člen

Uporabnik kotla mora o postavitvi novega kotla, premestitvi ali ponovnem zagonu po enoletni prekinitvi pred zagonom obvestiti inšpektorat pristojen za energetiko.

25. člen

Uporabnik mora v osmih dneh obvestiti inšpektorat pristojen za energetiko o pričetku in prenehanju uporabe kotla. Ob tem uporabnik posreduje enake podatke kot jih določa predpis za preizkušanje opreme pod tlakom.

26. člen

Uporabnik mora takoj obvestiti inšpektorat pristojen za energetiko:

- ob vsakem izrednem dogodku pri obratovanju kotla ali povezanih sistemov, ki bi lahko vplival na varnost obratovanja,
- ob popravilu, predelavi, dodelavi, spremembi kotla ali povezanih sistemov, ki ima vpliv na varnost obratovanja,
- ob zaustavitvi parne naprave za več kot 1 leto.

27. člen

Inšpektorat vodi evidenco kotlov na osnovi podatkov pridobljenih po tem pravilniku in 457. in 458 členu Energetskega zakona EZ-1.

VIII. PREHODNE DOLOČBE

28. člen

Uporabnik kotla mora prilagoditi obratovanje kotla zahtevam tega pravilnika najkasneje v 6 mesecih od dneva veljavnosti.

29. člen

Postopki izdaje kotelne knjižice, ki so se začeli v skladu s Pravilnikom o tehničnih normativih za postavitve, nadzor in obratovanje parnih kotlov in naprav (Uradni list RS, št. 114/03) se ustavijo in se smiselno uporabijo v evidenci po tem pravilniku.

30. člen

Postopki nadzora kotlov in naprav, ki so se začeli v skladu s Pravilnikom o tehničnih normativih za postavitve, nadzor in obratovanje parnih kotlov in naprav (Uradni list RS, št. 114/03) se prekinajo in nadaljujejo v skladu s tem pravilnikom.

31. člen

Uporabnik v šestih mesecih od uveljavitve tega pravilnika zagotovi uskladitev navodil in organizacijskih predpisov z določbami iz 6. in 7. člena tega pravilnika.

IX. KONČNE DOLOČBE

32. člen

Obstoječe kotelne knjižice se ohranijo pri uporabniku in so še naprej na voljo inšpektoratu pristojnemu za energetiko.

33. člen

Z dnem uveljavitve tega pravilnika preneha veljati Pravilnik o tehničnih normativih za postavitve, nadzor in obratovanje parnih kotlov in naprav (Uradni list RS, št. 114/03).